

Suvestinė redakcija nuo 2022-07-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [45-2113](#), i. k. 1112250ISAK000V-327

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 90:2011 „DEZINFEKCIJOS,
DEZINSEKCIJOS IR DERATIZACIJOS BENDRIEJI SAUGOS REIKALAVIMAI“
PATVIRTINIMO**

2011 m. balandžio 7 d. Nr. V-327
Vilnius

Vadovaudamasis Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#); 2007, Nr. [64-2455](#)) 16 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 90:2011 „Dezinfekcijos, dezinfekcijos ir deratizacijos bendrieji saugos reikalavimai“ (pridedama).
2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. vasario 27 d. įsakymą Nr. V-137 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 90:2006 „Dezinfekcijos ir deratizacijos bendrieji saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [27-918](#)).
3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2011 m. gegužės 1 d.
4. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal administruojamą sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2011 m. balandžio 7 d.
įsakymu Nr. V-327
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2015 m. gruodžio 17 d.
įsakymo Nr. V-1457 redakcija)

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 90:2011 „DEZINFEKCIJOS, DEZINSEKCIJOS IR DERATIZACIJOS BENDRIEJI SAUGOS REIKALAVIMAI“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši higienos norma nustato licencijuojamos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos kenkėjų kontrolės (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) bendruosius reikalavimus.

2. Dezinfekciją, dezinfekciją ir deratizaciją Lietuvos Respublikoje organizuoja ir atlieka Lietuvos Respublikos arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėmis, Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, kitų Europos Sąjungos valstybių narių juridiniai asmenys, organizacijos ar jų padaliniai, taip pat kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse ar kitose užsienio valstybėse įsteigtų juridinių asmenų ar organizacijų registruoti padaliniai Lietuvos Respublikoje, turintys teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią šios veiklos licenciją (toliau – licencijuoti asmenys).

3. Ši higienos norma privaloma licencijuotiems asmenims ir institucijoms, atliekančioms šių asmenų licencijuojamos veiklos priežiūrą (kontrolę).

4. Dezinfekcijai, dezinfekcijai ir deratizacijai turi būti naudojami autorizuoti biocidiniai produktai teisės akto nustatyta tvarka [9.1]. Darbuotojai, atliekantys dezinfekciją, dezinfekciją ir deratizaciją, privalo biocidinius produktus naudoti pagal autorizacijos liudijime nurodytas specialiąsias autorizacijos sąlygas, naudojimo instrukcijas ir etiketes bei saugos duomenų lapuose pateiktą informaciją [9.2].

5. Dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos darbai turi būti atliekami laikantis biocidinių produktų gamintojo instrukcijų.

6. Licencijuoti asmenys, atliekantys dezinfekciją, dezinfekciją ir deratizaciją, turi turėti įmonės pirmosios pagalbos rinkinį. Jo sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto reikalavimus [9.3].

7. Dezinfekciją, dezinfekciją ir deratizaciją gali atlikti asmenys, atitinkantys nustatytus kvalifikacinius reikalavimus [9.4, 9.5], nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą [9.6] ir turintys asmens medicininę knygėlę (sveikatos pasą) (forma Nr. 048/a), nurodytą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakyme Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“.

8. Licencijuoti asmenys kasmetinę ataskaitą, užpildę šios higienos normos priede pateiktą formą, teikia Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos iki sausio 15 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1073](#), 2022-06-16, paskelbta TAR 2022-06-16, i. k. 2022-12914

II SKYRIUS NUORODOS

9. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateikiamos nuorodos:

9.1. 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL 2012 L 167, p. 1);

9.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. 421 „Dėl Biocidų autorizacijos ir registracijos taisyklių patvirtinimo“;

9.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“;

9.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 1 d. įsakymas Nr. V-868 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencijavimo nuostatų patvirtinimo“;

9.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 254 „Dėl viduriniojo medicinos personalo ir jam prilygintų specialistų, dirbančių diagnostikos, gydymo ar profilaktikos darbą, bei jaunesniojo medicinos personalo pervardijimo“;

9.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“;

9.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. V-513 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 43:2005 „Šuliniai ir versmės: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“.

III SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

10. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

10.1 **Deratizacija (graužikų kontrolė)** – priemonių kompleksas, apimantis profilaktiką, graužikų stebėjimą, atbaidymą, naikinimą, naudojant specialius metodus ir priemones.

10.2. **Dezinfekcija** – daugelio arba visų mikroorganizmų, išskyrus kai kurias bakterijų sporas, sunaikinimas aplinkoje fizinėmis ir cheminėmis priemonėmis.

10.3. **Dezinsekcija (nariuotakojų kontrolė)** – priemonių kompleksas, apimantis profilaktiką, nariuotakojų stebėjimą, atbaidymą, naikinimą, naudojant specialius metodus ir priemones.

10.4. Kitos šioje higienos normoje vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, nustatytas kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS PATALPOS IR JŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

11. Licencijuoti asmenys, atliekantys dezinfekciją, dezinsekciją ir deratizaciją, turi turėti šias patalpas:

11.1. buities patalpas, kuriose būtų numatyta persirengimo, asmeninių apsaugos priemonių laikymo patalpos arba vietos:

11.1.1. buities patalpose grindys ir sienos turi būti lygios, lengvai valomos;

11.1.2. persirengimo patalpoje (vietoje) apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 100 lx, asmeninių apsaugos priemonių laikymo patalpų arba vietų – ne mažesnė kaip 50 lx;

11.1.3. persirengimo patalpoje (vietoje) turi būti įrengtos spintelės arba kabyklos asmeniniams ir darbo drabužiams laikyti;

11.2. biocidinių produktų paruošimo, fasavimo ir laikymo patalpą (-as), kurioje (-se) turi būti įrengta:

11.2.1. praustuvė, rankų plovimo ir sausinimo priemonės;

11.2.2. šilto ir šalto vandens vandentiekis;

11.2.3. natūralus ir (ar) dirbtinis apšvietimas;

- 11.2.4. natūralus ir (ar) dirbtinis vėdinimas;
- 11.3. administravimo patalpa (vieta).
- 12. Jei biocidinių produktų laikymo patalpa (-os) yra atskirai nuo biocidinių produktų paruošimo ir fāsavimo patalpos (-ų), turi būti įrengta:
 - 12.1. natūralus ir (ar) dirbtinis apšvietimas;
 - 12.2. natūralus ir (ar) dirbtinis vėdinimas.
- 13. Jeigu licencijuotas asmuo neatlieka biocidinių produktų paruošimo, fāsavimo ir biocidinius produktus gauna gamyklos pakuotėje, kurios turinys gali būti panaudotas tik vieną kartą, jis gali turėti tik vieną patalpą, kurioje būtų įrengtos atskiros spintos ar spinta su pertvara darbo ir asmeniniams drabužiams ir darbo priemonėms laikyti, administravimo vieta ir spinta dezinfekcijai, dezinfekcijai ir deratizacijai naudojamiems biocidiniams produktams laikyti.
- 14. Biocidinių produktų paruošimo, fāsavimo ir laikymo patalpų grindys, sienos, lubos turi būti lengvai valomos. Grindų danga turi būti neslidi, lygi, be plyšių, lengvai plaunama ir valoma, atspari drėgmei bei dezinfekcijos medžiagoms. Sienų ir grindų sujungimas turi būti suapvalintas.

V SKYRIUS

BIOCIDINIŲ PRODUKTŲ LAIKYMO REIKALAVIMAI

- 15. Draudžiama biocidinių produktų paruošimo, fāsavimo ir laikymo patalpas įrengti gyvenamuosiuose pastatuose (patalpose), gyvenamųjų namų rūsiuose.
- 16. Pakuotė (tara), kurioje laikomi biocidiniai produktai, neturi liestis su patalpos grindimis ir sienomis.
- 17. Draudžiama palikti išpiltus ar išbarstytus biocidinius produktus jų paruošimo, transportavimo ir laikymo vietose. Biocidinių produktų paruošimo, fāsavimo ir laikymo patalpoje turi būti biocidinių produktų saugos duomenų lapuose nurodytų jų kenksmingumui pašalinti naudotinių priemonių.
- 18. Biocidinių produktų kenksmingumas pašalinamas pagal gamintojo saugos duomenų lape nurodytus reikalavimus.

VI SKYRIUS

PAGRINDINIAI DEZINFEKCIJOS, DEZINSEKCIJOS IR DERATIZACIJOS SAUGOS REIKALAVIMAI

- 19. Rodenticidus su jauko dėžutėmis išdėsto deratizaciją atliekantys dezinfekuotojai pagal nustatytus graužikų buvimo pėdsakus (graužikų ekskrementai, sugadinti, apgraužti maisto produktai ir kt). Apie išdėliotus preparatus ir jų vietas išpėjamas objekto atstovas.
- 20. Rodenticidai išdėstomi tik specialiai tam skirtose paženklintose dėžutėse. Ženklinant nurodoma ši informacija: įmonės, atliekančios deratizaciją, pavadinimas, telefonas, veiklioji medžiaga, dėžutės Nr.
- 21. Atlikus dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos darbus, objektas tvarkomas pagal biocidinio produkto naudojimo instrukcijoje pateiktą informaciją.
- 22. Insekticidai parenkami pagal veikliąsias chemines medžiagas, atsižvelgiant į objekto specifiką, nariuotakojų rūšį.
- 23. Šulinių ir versmių kaptazo įrenginiai dezinfekuojami teisės akto [9.7.] nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

PAGRINDINIAI SAUGAUS DARBO REIKALAVIMAI

- 24. Dezinfekciją, dezinfekciją ir deratizaciją atliekantys asmenys turi vilkėti darbo drabužius, naudoti asmenines apsaugos priemones.

25. Tara, indai ir kitos talpyklos, kuriuose laikomi, gabenami ar ruošiami biocidiniai produktai, turi būti paženklinėti (užrašais, spalvomis ar pan.) ir naudojami pagal paskirtį.

26. Transporto priemonių, kuriomis gabenami biocidiniai produktai, panaudotos taros, talpyklų kenksmingumas pašalinamas vadovaujantis naudojamų biocidinių produktų saugos duomenų lape nurodytais reikalavimais.

27. Darbuotojai, atliekantys dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos darbus, turi būti pasirašytinai supažindinti su naudojamų biocidinių produktų saugos duomenų lapuose pateikta informacija.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1457](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21266

Lietuvos higienos normos HN 90:2011
„Dezinfekcijos, dezinfekcijos ir deratizacijos
bendrieji saugos reikalavimai“
priedas

(licencijuoto asmens pavadinimas)

(adresas, telefonas, el. paštas)

LICENCIJUOTŲ ASMENŲ, ATLIEKANČIŲ DEZINFEKCIJĄ, DEZINSEKCIJĄ IR DERATIZACIJĄ KASMETINĖ ATASKAITA

(metai)

I SKYRIUS

LICENCIJUOTŲ ASMENŲ, ATLIEKANČIŲ DEZINFEKCIJĄ, DEZINSEKCIJĄ IR DERATIZACIJĄ, ETATAI IR DARBUOTOJAI

Nr.	Licencijuotame asmenyje dirbantys specialistai	Etatų skaičius	Darbuotojų skaičius
1.	Licencijuotame asmenyje dirbantys specialistai, dalyvaujantys vykdant dezinfekciją, dezinfekciją ir deratizaciją, atitinkantys teisės akte [9.4] nustatytus kvalifikacinius reikalavimus		
2.	Licencijuotame asmenyje dirbantys specialistai, kuriems taikomi teisės akte [9.5] nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai (dezinfekuotojai, kenkėjų kontrolės technikai)		
3.	Iš viso		

II SKYRIUS DERATIZACIJOS DUOMENYS

		Objektų kategorijos	
--	--	---------------------	--

Nr.		Objektų kategorijos								Iš viso
		Maisto tvarkymo subjektai	Vaikų švietimo įstaigos	Asmens sveikatos priežiūros įstaigos	Socialinės globos įstaigos	Gyvenamieji būstai	Pramonės įmonės (išskyrus maisto tvarkymo subjektus)	Žemės ūkio bendrovės ir nuosavi ūkiai	Kitos įmonės	
	sanitarinių įrenginių musių dezinfekcija									
5.	Sunaudotų insekticidų kiekis per metus kg/l	X	X	X	X	X	X	X	X	

IV SKYRIUS DEZINFEKCIJOS DUOMENYS

Nr.	Objektai	Skaičius	Iš viso
1.	Dezinfekcijos sutarčių skaičius		
2.	Šachtiniai šuliniai, kuriuose atlikta dezinfekcija		
3.	Sunaudotų dezinfekcijos medžiagų kiekis per metus kg/l	X	

Papildoma informacija:

...
...
...

Įmonės vadovas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(ataskaitą sudariusio asmens vardas ir pavardė)

(telefonas)

(faksas)

(el. paštas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1457](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21266

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1457](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21266

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. V-327 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 902011 „Dezinfekcijos, dezinfekcijos ir deratizacijos bendrieji saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1073](#), 2022-06-16, paskelbta TAR 2022-06-16, i. k. 2022-12914

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. V-327 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 90:2011 „Dezinfekcijos, dezinfekcijos ir deratizacijos bendrieji saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo